

συγκάλεσιν τῆς Βουλῆς· καὶ ἐπέμεινεν ὁ ὑποκριτὴς προπα-
ρασκευάζων δεύτερον μετὰ τὴν ἐξίλεγγιν ἐπιχείρημα τῆς
καθαριότητος αὐτοῦ ἀπὸ τῆς δωροδοκίας τοῦ Βελέντσα.

Καὶ λοιπὸν πῶς τὰ βολεύουσι οἱ πρακτικοί; Μὲ δυσ-
ἀρεσκείαν των δέχονται τὴν παραίτησιν τοῦ φίλου ἐπὶ τῶν
οἰκονομικῶν, διὰ νὰ οἰκονομήσων νέους συντρόφους μὲ τρία
διαθέσιμα ὑπουργεῖα. Θέτουν εἰς τὰς φυλακὰς τρεῖς Βελέν-
τσιδας ἀντὶ ἐνός, καὶ καμμίαν δωδεκάδα ὑπαλλήλων ἐσω-
τερικῶν καὶ οἰκονομικῶν. Ὁ Αἰὼν, ἡ Ἐφημερίς, ὁ Τηλε-
γραφὸς φωνάζουν πρὸς τοὺς Ἕλληνας — πρὸς Θεοῦ! νὰ
μὴ ἐρωτᾷ κανεὶς, ν' ἀφίσωσιν εἰς τοὺς δικαστὰς ἐλευθέρων
τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν. Ἄς συζητῆ ἑλευθέρως ὁ Αἰὼν, ἂν ἡ
Βουλὴ θὰ συγκληθῆ, καὶ πότε θέλει συγκληθῆ. Τὴν 4 Νοεμ-
βρίου διαλύεται, καὶ τὴν 4 Ἀπριλίου, ὅταν ἴσως θ' ἀρχί-
σωσιν αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς, τὰ δικαστήρια θὰ ἔχουσι
φορτώσει τὸν Βελέντσα καὶ κανένα ὑπουργικὸν γραφεῖα δέ-
κα ἐτῶν δεσμὰ, καὶ τότε θὰ παρουσιασθῶν εὐπρόσωποι οἱ
ἐπιτήδειοι πολιτικοὶ νὰ εἴπωσι—Μᾶς γνωρίζετε, κύριοι Βου-
λευταί, ἀπεδώκαμεν δικαιοσύνην εἰς τὸ ἔθνος· οἱ κακοῦρ-
γοὶ εἶναι εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει νὰ πράξῃ
τί διὰ τὴν σκανδαλώδη ταύτην ὑπόθεσιν, εἰς ἣν ἐμφρόνως
καὶ ἀξιοπρεπῶς ἐξεδίκησαμεν τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ
τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους.

Μὴ χάνεσαι, λοιπὸν, φίλε Καλιβάν. Ἡ ἔκκλησις ἔχει
σκοπὸν καὶ τέλος οὐχὶ τὸ τουρκοελληνικόν, ἀλλὰ τὸ κου-
μουνδουροβελεντσκικόν ζήτημα. Καὶ ὁ ἔσχατος τῶν πρῶν
βουλευτῶν ἐγνώριζεν ὅτι, ἂν ἡ Βουλὴ συνεκαλεῖτο πρὸ ἐνός,
πρὸ δύο, πρὸ τριῶν μηνῶν, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐξωτε-
ρικῆς πολιτικῆς, ὁ κ. Τρικούπη ἤθελεν ἀγορεύσει τέσσα-
ρας ὥρας κατὰ τῆς εἰρήνης, καὶ ὁ κ. Δηλιγιάννης τέσσα-
ρας ἡμέρας, δύο κατὰ τοῦ Τρικούπη καὶ δύο κατὰ τοῦ Κου-
μουνδούρου, καὶ τὴν ἕκτην ἡμέραν ἡ Βουλὴ θὰ ἐνέκρινε τὰ
πραχθέντα καὶ θὰ ἀνέθετεν εἰς τὴν κρίσιν τῆς κυβερνήσεως
τὰ πραχθησόμενα διὰ τὴν διοίκησιν καὶ τὰς ἐκλογὰς τῶν

νέων ἐπαρχιῶν, παμπήφει, ἐκτὸς πέντε ψήφων ὑπὲρ τῆς
γνώμης τοῦ Τρικούπη καὶ μιᾶς ὑπὲρ τῆς τοῦ Δηλιγιάννη.
Ἄν ὁμοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς συζητήσεως ὁ Κάτων τοῦ Οἰτύ-
λου ἐζήτηι τὸν λόγον ἐπὶ τῶν Βελεντσκικῶν καὶ ἡ Βουλὴ
διέτασεν ἀνάκρισιν κατὰ τῶν ὑπουργῶν, ἄρᾳ γε, θεέ μου,
ἤθελε χωρήσειν ἡ φυλακὴ τοῦ Κίγκ καὶ τὸν κ. Ἄλφα καὶ
τὸν κυρίαν Βῆτα, καὶ τὴν κυρίαν Γάμα καὶ τὴν δέσποιναν
Δέλτα καὶ τόσα ἄλλα θηλυκὰ, ἀρσενικὰ, καὶ οὐδέτερα. Ὅλα
ταῦτα διεσκέδασεν ἡ ἀλώπηξ τῆς Μεσσηνίας διὰ τοῦ δια-
τάγματος τῆς ἐκκλήσεως πρὸς τὸν λαόν. Δι' αὐτοῦ ὁ πρω-
θυπουργὸς ἔκλεισε τὸ στόμα τῶν πρῶν καὶ ἀγοράζει τοὺς
νέους βουλευτὰς, ὅλοι καὶ ὅλοι χαίρονται τὰ ἴδικά τους,
καὶ ὁ δυστυχὴς Βελέντσα, πληρόνει δι' ὅλους δέκα ἐτῶν
δεσμὰ.

Τοῦτο εἶναι, φίλε Καλιβάν, τὸ ἀληθές καὶ τὸ μόνον ζή-
τημα τῆς ἐκκλήσεως πρὸς τὸν λαόν. Ἐπὶ τούτου ἂς πε-
ριορισθῆ ἡ συζήτησις. Βάλε τὰ γυαλιὰ σου, καὶ γράφε.

Οὕτως.

Ἡ ἙΛΛΑΣ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΥΣ.

Τοιοῦτον τίτλον φέρει σπουδαιότατον κεφάλαιον τῆς ἑλ-
ληνικῆς ἱστορίας τοῦ μέλλοντος Παπαρηγοπούλου. Ἄντι
ἀδραῆς δαπάνης κατωρθώσαμεν νὰ λάβωμεν ἀντίγραφον ὅπερ
καταχωρίζομεν κατωτέρω, προκαλοῦντες τὴν προσοχὴν τῶν
ἡμετέρων ἀναγνώστων. Ἡ φράσις εἶναι ζωηρὰ καὶ λίαν
χαρακτηριστικὴ ἐν τῇ ἀπλότῃ καὶ ἀνακινεῖ ἐκ βάθρου
τὴν ψυχὴν τοῦ ἀναγνώστου, ὅσον μαρμαρίνη καὶ ἂν εἶνε
αὕτη. Πρὸς εὐκολίαν παρακαλεῖται ὁ βαρυσκαρδὸς ἀναγνώ-
στης μας νὰ παραβάλλῃ τὸ κεφάλαιον τοῦτο πρὸς τὰ ἐν σε-
λίδι 202 καὶ ἐξῆς τοῦ δευτέρου τόμου τῆς ἑλληνικῆς ἱστο-

II

Μετ' ὀλίγον εὐρισκόμην μόνος ἐπὶ τῆς πλατείας ἀγνώ-
στω μοι τινὸς πόλεως! Διατρέξας δις ταύτην καὶ ζητήσας
ματαίως εἰς τὰς εἰσόδους αὐτῆς γνωστὸν τι πρόσωπον ἢ
διαβάτην τοῦλάχιστον τινα, ἐσκεπτόμην ἐν ἀμυχανίᾳ τίνι
τρόπῳ θὰ ἠδυνάμην νὰ μάθω τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἐν ᾗ
εὐρισκόμην, ὅτε παρατεταμένους ἤχος χιλιάδων φωνῶν ἔ-
κρουσε τὰ ὠτά μου, πρὶν ἢ εἶτι δὲ εἰσδύσω εἰς τὴν ὁδόν,
ἀφ' ἧς ἐνόμισα ὅτι ἐξήρχετο ὁ παράδοξος οὗτος ἤχος, θέαμα
πρωτοφανές ὄντως καὶ ἀπερίγραπτον προσέβαλε τοῦ; ὀ-
φθαλμούς μου. Χιλιάδες ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν, στε-
φανηφορούντων καὶ λευκοφορούντων, ἄλλων μὲν ὑμνούντων,
ἄλλων δὲ χεόντων δάκρυα, τὴν βαθυτέραν καὶ εἰλικρινεστέ-
ραν διερμηνεύοντα λύπην, συναθροῦντο πέριξ ἀντικειμένου
τινος, ὅπερ κατ' ἀρχὰς δὲν ἠδυνήθην νὰ διακρίνω καθαρῶς.
Ἦτο τελετὴ ἢ κηδεῖα ὅ,τι τοῖς ὀφθαλμοῖς μου παρίστατο
κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην; Μὰ τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἠδυνάτου
νὰ ἀποφανθῶ μετὰ βεβαιότητος, ἂν ἡ περιέργειά μου δὲν
μὲ ὤθει ἐντὸς τοῦ πλήθους καὶ πλησιέστατα τοῦ ρηθέντος
ἀντικειμένου, ὅπερ ἀνεγνώρισα ὡς νεκρικὸν κράδβατον
πλουσιώτατα κεκοσμημένον. Τοσοῦτον δ' ἦν σοβαρὰ καὶ ἐ-
πιβάλλουσα ἡ θεὰ αὐτοῦ καὶ τοσοῦτον ἐκφραστικὴ ἡ τῶν
φερόντων αὐτὸν ἐκλεκτῶν νέων θλίψις, ὥστε ἔστην ἀγνοῶν

διὰ τὴν καὶ ἠσθάνθην τὴν κεφαλὴν μου κλίνουσαν ἀκουσίως
πρὸ τοῦ πενθίμου καὶ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου θεάματος.
Παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους ἠκολούθησα χωρὶς νὰ ἡ-
ξεύρω ποῦ βαίνω, χωρὶς νὰ ἐπιχειρήσω κἂν νὰ μάθω ποῦ
εὐρισκόμην, τὴν πρωτοφανῆ ταύτην κηδεῖαν, καθ' ἣν ἐβλε-
πέ τις λαὸν ὀλόκληρον εἰλικρινῶς συναισθανόμενον τὴν ἀ-
πώλειαν μεγάλου βεβαίως αὐτοῦ εὐεργέτου! Καὶ οὕτω προ-
χωρῶν ἠεκούμην ἐρωτῶν ἑαυτὸν, μὴ τολμῶν νὰ δείξω εἰς
ἕτερον τὴν ἀγνοίαν μου, τίς ἄρᾳ γε ὁ λαὸς οὗτος καὶ τίς ὁ
περιφανὴς νεκρός.

Τί δὲν βλέπει τις κατ' ὄναρ! Ὡς εἰὼν ἢ καθ' ἑαυτὸν κατ'
ἐπανάληψιν γινομένη αὕτη ἐρώτησις ἀπετείνετο πρὸς ἕτε-
ρον ζῶν πρόσωπον, χεῖρ τις ἐπληξεν ἑλαφρῶς τὸν ὠμόν μου
καὶ φωνή τις γλυκεῖα ὄπισθεν ἐρχομένη «ἐγὼ θὰ σοὶ εἴπω
πάντα,» εἶπέ μοι. Ἐστράφην ἐκπληκτικὸς ἐν τῷ ἄμα καὶ
εἶδον λεπτήν τινα καὶ χαρίεσσαν γυναῖκα, τριακοντούτιδα
περίπου, ἧτις καὶ τοι κατ' οὐδὲν διαφέρουσα τῶν λοιπῶν
γυναικῶν, ἐφαίνετο οὐχ' ἦττον κάτοικος ὑπερφυσικοῦ τινοῦ
κόσμου. Καὶ πόθεν λοιπὸν ἐφαίνετο τοιαύτη; θὰ μὲ ἐρω-
τήσητε ἴσως. Τὸ ἀγνοῶ, μὰ τοὺς διαβολικοὺς αὐτῆς ὀφθαλ-
μούς, ἐντελῶς καὶ νῦν εἶτι, ἀλλ' ὅπως δὴποτε δὲν ἠπατήθην
κατὰ τὴν πρώτην μου ἀντίληψιν, οὐδὲ παρεγνώρισα τὴν
δύναμιν τῆς γυναικὸς ταύτης, ἧς τὴν εἰκόνα ζῶσαν ἔχω
πάντοτε πρὸ ἐμοῦ καὶ τῆς ὁποίας τὴν χαρίεσσαν μορφήν

ρίας του συγχρόνου Παπαρηγοπούλου, και θα μείνη εκπληκτος ενώπιον της φοβεράς αλληγορίας.

Το μυστηριώδες τούτο κεφάλαιον έχει ως εξής :

«Κατά Σεπτέμβριον λοιπόν του έτους αυστριακή φρουρά υπό του Κράτσβαχ κατέλαβε την Μουνυχίαν, και εν τῷ ἄμα ἐτροπολογήθη τὸ πολίτευμα κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις Φραγκίσκου του αυτοκράτορος και βασιλέως. Πολίται ἤδη ἐλογίσθησαν μόνοι οἱ κερτημένοι πλεῖω δραχμῶν δισχιλίων, εὐρέθησαν δὲ τοιοῦτοι 9,090. Οἱ ὀλιγώτερον του ποσοῦ τούτου ἢ μηδὲν ἔχοντες ἐστερήθησαν παντὸς πολιτικοῦ δικαιώματος και οἱ βουλόμενοι ἐξ αὐτῶν ἔλαβον χώραν εἰς κατοικησιν ἐν Δαλματία. Ἄλλ' ἔμενον ἔτι νὰ ἐκτελεσθῆ εἰς τῶν κυριωτέρων ὄρων τῆς συνθήκης, ἢ τῶν ἀνταυστριακῶν ῥητόρων παράδοσις. Ἐπειδὴ οὗτοι εἶχον ἐν τῷ μεταξὺ φύγει, κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον ἐρήμην. Ὁ Φραγκίσκος εἰσήλθεν ἤδη εἰς Πελοπόννησον, μετερρῦθμισεν ἀπανταχοῦ τὸ πολίτευμα και ἤξιώθη χρυσῶν στεφάνων και ἄλλων τιμῶν ὡς ἀνορθωτῆς τῆς ἡσυχίας και τῆς τάξεως, ἔπειτα δὲ ἐξαπέστειλε πρὸς καταδιώζων τῶν φυγάδων μοῖραν στρατιωτῶν ὑπὸ τὸν Βυζάντιον τὸ γένος, Συντάκτην τῆς Ἡμέρας, διατελέσαντα ἄλλοτε τραγωδίας ὑποκριτὴν, ἔκτοτε δὲ στιγματισθέντα διὰ τῆς ἐπικλησεως του Φυγαδοθήρου. Ὁ Ἀριστείδης Οἰκονόμου συνελήθη ἐν Αἰγίνῃ και ἀπαχθεὶς εἰς Κλεωνὰς τῆς Ἀργολίδος ὅπου διέτριβεν, ὁ Φραγκίσκος, ἐκεῖ διὰ βασάνων ἐθανάτωθη. Ὁ δὲ Χαρίλαος Τρικούπης εἶχε καταφύγει εἰς τὸ ἐν Μεσολογγίῳ ἀγαλμα του Βύρωνος ἐπ' ἐλπίδι ὅτι οἱ διώκται αὐτοῦ θέλουσι σεβασθῆ τὸ ἄσυλον τούτο. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ἐπελθὼν ὁ Βυζάντιος μετὰ τῶν δορυφόρων και ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον του μεγάλου ἀνδρὸς καθημένου παρὰ τὸ ἀγαλμα, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐζήτησε διὰ πολλῶν ἐπιεικῶν λόγων και ὑποσχέσεων ν' ἀποσπάσῃ αὐτὸν ἀπὸ του βάθρου. Ἐκεῖνος ὁμως μὴ πειθόμενος και ἀναβλέψας πρὸς τὸν ἀπεσταλμένον του Φραγκίσκου ὡς Βυζάντιε, εἶπεν, οὔτε ὑπο-

κρινόμενός με ἐπείσας πώποτε, οὔτε νῦν πείσεις ἐπαγγελόμενος.» Τότε ἀρξαμένος του Βυζαντίου ἀπειλεῖν μετ' ὀργῆς ἀνῦν, εἶπε λέγει, τὰ ἐκ του αὐστριακοῦ τρίποδος, ἄρτι δὲ ὑπεκρίνου. Μικρὸν οὖν ἐπίσχες, ὅπως ἐπιστείλω τι τοῖς ἐν Ζακύνθῳ». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἐνδότερον του Ἡρώου, κατίπιε δηλητήριον ὅπερ πρὸ καιροῦ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, προσδοκῶν ἀείποτε τοιοῦτόν τινα κίνδυνον και ἐκάθησεν. Οἱ παρὰ τὰς θύρας δορυφόροι, ἰδόντες αὐτὸν καλύψαντα και κλίναντα τὴν κεφαλὴν, ἐνέπαιζον τὸν ἄνδρα ὡς μαλακὸν και ἀνανδρὸν· ὁ δὲ Βυζάντιος προσελθὼν προσεκάλει αὐτὸν νὰ ἐγερεθῆ ἐπαγγελόμενος αὐτῷ διαλλαγὰς πρὸς τὸν αυτοκράτορα. Τότε ὁ Τρικούπης, ὅστις συνησθάνετο ἤδη τὴν ἐνέργειαν του δηλητηρίου, ἀποκαλύψας τὴν κεφαλὴν και διαβλέψας πρὸς τὸν Βυζάντιον· ἀτώρα, εἶπε, ἢ μπορεῖς, νὰ ὑποκριθῆς τὸν τῆς τραγωδίας Κρέοντα και νὰ ῥίψῃς ἄταφον τὸ σῶμα τούτο.» Προῦλθε δὲ τρέμων και ἄμα παρήλλαξε τὸ ἀγαλμα, ἔπεσε και στενάξας ἀφῆκε τὴν ψυχῆν.

«Τοιοτοτρόπως ἐτελεύτησεν ὁ Τρικούπης ῥήτωρ ἀπαράμιλλος, πολιτικὸς ἀνὴρ ἀτυχῆς. Οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπῆρξαν οἱ ἀληθεῖς ἐπιτάφιοι τῆς Ἑλλάδος λόγοι. Ἡ Ἑλλάς, ἡ παραγαγοῦσα τοὺς καλλίστους τῆς τέχνης και τῆς διανοίας καρπούς, ἦτο δίκαιον νὰ τύχη τοιοῦτου ἐπικηδείου μέλους, οὐδ' ἀνεδείχθη ἴσως ὁ Τρικούπης τοσοῦτον μέγας περὶ τὴν ῥητορικὴν τέχνην, εἰμὴ διότι τοσοῦτον ἀπέβη ἀτυχῆς κατὰ τὸ πολιτικὸν στάδιον. Ὁ λόγος δύναται νὰ ἐπικαλλύνη και νίκας και ἤττας, ἀλλ' ἢ ὑπὲρ τῶν συμφορῶν συνηγορία θέλει εἶνε ἀείποτε ἐργωδεστέρα ὄλων τῶν ἐγκωμίων, ὅσα ἢ μποροῦν νὰ προκαλέσωσιν οἱ λαμπρότατοι τῶν θριάμβων.

«Ἐν ἔτος εἶχε παρέλθει, ἀφ' ἧς ὁ αυτοκράτωρ Φραγκίσκος ἐπανῆλθεν εἰς Βιένναν, καταλιπὼν τὴν Ἑλλάδα εἰρηνεύουσαν και συνεχομένην ὑπὸ αὐστριακῶν φρουρῶν. Εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα ὑπῆρχον τότε δύο κόμματα, ὅπως ἐπὶ Φιλίππου και Ἀλεξάνδρου ἔτι και ἐπὶ Ἀντιπάτρου, δύο ἀν-

θαυμάζω και θωπεύω ἄνευ ἐλπίδος ἐν ἀφαιρέσει ἢ κατ' ὄναρ!

«Ἐπὶ τῆς πλατείας, ἐφ' ἧς ἴστασαι, προσέθηκέ μοι, ὀμιλοῦσα μετ' ἐκκληττούσης με οἰκειότητος, ἧτις θὰ ἐπειθε πάντα ὅτι μεταξὺ ἡμῶν ἢ συγγένεια ἢ πολυετῆς θὰ ὑπῆρχε φιλία, ἴσταντο ἄλλοτε οἱ οἰκοὶ τῶν τυράννων. Τοὺς οἰκους τούτους κατηδάφισε, τοὺς οἰκήτορας αὐτῶν ἐξεδίωξε, τὸν λαὸν ἠλευθέρωσε, τοὺς ἐχθροὺς του λαοῦ τούτου ἐνίκησε, τὰς πόλεις του ἐλάμπρυνε και ἐπλούτισε διὰ τῆς συρροῆς τῶν ξένων ὁ ἀνὴρ, ὅστις κηδεύεται σήμερον και ὁ ὅποιος ἀνώτερος πάσης μουσαρᾶς φιλοδοξίας, ἀφοῦ μετὰ τὰ λαμπρὰ ταῦτα κατορθώματα ἔδωκε τῷ λαῷ τούτῳ ἀγαθοὺς νόμους, ἀφελὲς πᾶσαν ἐξουσίαν, ἀπεσῦρθη εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἐνθα ἔζησε μετὰ τῆς γυναικὸς και τῶν τέκνων του ἐν εὐδαιμονίᾳ και ὅπου ἀπέθανε τιμώμενος ὡς σωτῆρ, ὑμνούμενος ὡς εὐεργέτης, ἀγαπώμενος ὡς κοινὸς πατήρ. Ἡ πόλις, ἐφ' ἧς πατεῖς εἶναι αἱ Συρακοῦσαι και ὁ κηδευόμενος ἀνὴρ Τιμολέων ὁ Κορίνθιος.» Ἐκθαμβος και ἐκπληκτος ἠτένισα κατὰ πρόσωπον τὴν παράδοξον ταύτην γυναῖκα. Πῶς; εὐρισκόμην ὄντως ἐπὶ τῆς περιφήμου Σικελίας και παρηκολούθουν τὴν κηδεῖαν του ἀνδρὸς, οὐτίνας τὰς ἀρετὰς ἐξύμνησαν ὁ Πλούταρχος και Κορνήλιος Νέπωσ και του ὅποιου τὰ πολεμικὰ ἔργα και τὰς νίκας οὐ μόνον ἐφάμιλλα τῶν του Τιμοθέου, Ἀγησιλάου, Πελοπίδα και Ἐπαμεινώνδα

ἀνεκῆρυξεν ὁ πρῶτος, ἀλλὰ και ἐν περισσότερον φέροντα χαρακτηριστικὴν τῶν κατορθωμάτων τούτων, τὴν εὐκολίαν, τοῦτέστι μεθ' ἧς ἐξετελοῦντο; Πλὴν ἐνεθυμούμην καλῶς εἰς τὸν εἰς ἐποχὴν πολὺ μεταγενεστέραν τῆς του Τιμολέοντος και ὅτι τὸν βλον αὐτοῦ μετὰ πολλοῦ πολλὰς ἐνδιαφέροντος ἀνέγνων. Ὡ! βεβαίως εἶναι ὄνειρον, ἐσκέφθην, ἀλλ' ἢ σκέψις αὕτη ὑπῆρξε στιγματῖα, διότι ἢ ζωηρότης του πρὸ ἐμοῦ θεάματος κατέβαλεν εὐτυχῶς ταχέως τὴν παροδικὴν ταύτην εἰς ἑαυτὸν ἐπάνοδον, ἧτις ἢ δύνατο νὰ με ἀποσπάσῃ τῆς εὐχαρίστου καταστάσεως, ἐν ἢ εὐρισκόμην. ἀ' ἰδὲ, ἐπανέλαβεν ἢ παράδοξος γυνή, θέτουσα οἰκειῶς τὸν βραχίονα, ὑπὸ τὸν ἐμὸν, ὃν δὲν εἶχον ἔτι τολμήσει νὰ τῆ προσφέρω, ἰδὲ ὅποια ἢ του λαοῦ πρὸς τὸν Τιμολέοντα εὐγνωμοσύνη. Καὶ μὴ νομίσης ὅτι συνέβη ἐπ' αὐτοῦ ὅ,τι συνήθως συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν, οὐδ' ὁ λαὸς, τὸ ἄστατον, εὐμετάβλητον και ἐπιπόλαιον ζῶον, δοξάζει μετὰ θάνατον και τῶν ὀπίων τὰς ἀρετὰς, ἐὰν εἶναι πράγματι τοιαῦται, τότε μόνον ἀναγνωρίζει και κηρύττει και ἐξυμνεῖ, εἴτε διότι ἀπηλλάγη του λοιποῦ τῶν ἀνδρῶν τούτων, εἴτε διότι ὁ θάνατος τὸν συγκινεῖ και τὸν σύρει μέχρι του μᾶλλον ὑπερβολικοῦ ἐνίοτε ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ πρὸς τὸν Τιμολέοντα εὐγνωμοσύνη του λαοῦ τούτου ὑπῆρξε τοσοῦτον ἐνθερμος καθ' ὅλην τὴν ἐν Σικελίᾳ αὐτοῦ διαμονὴν, ὅσον και νῦν, και τούτο μαρτυρεῖ τὸ ἀξιοσημείωτον

θρώπων τάξεις· οί μὲν ἐνθυμούμενοι τὴν ἀρχαίαν δόξαν καὶ αὐτονομίαν ἐθεώρουν τὴν αὐστριακὴν ἡγεμονίαν ὡς συμφορὰν δεινὴν, καὶ ὡς ἐξευτελιστικὴν, οἱ δὲ πειθόμενοι ὅτι παρῆλθεν ἤδη ἡ ἐποχὴ τῆς αὐτοτελοῦς καὶ μεγαλοπράγμονος ἐνεργείας ἔσπερον εἰς τὴν τῶν Αὐστριακῶν προστασίαν, τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσῳ διὰ τὴν κατάταυσιν τῶν ἐμφυλίων διενέξεων ἤρχισε νὰ ἀνακύπτῃ ὁπωσοῦν ἡ τῆς χώρας εὐημερία.

« Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς τοὺς κρίνοντας ἤδη τὰ πράγματα ταῦτα χωρὶς νὰ κινώμεθα ὑπὸ τῶν μικρῶν φιλοτιμιῶν, αἵτινες φυσικῶς τῷ λόγῳ ἐπεκράτουν τότε ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς πόλεσι, δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ διστάσωμεν περὶ τοῦ τίς ἦτο ἡ ὀρθότερα τῶν δύο ἐκείνων ἀντιθέτων δοξασίῶν. Καθὼς πολλάκις ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν, ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, δι' ὧν τὰ ἔθνη μεγαλουργοῦσιν, ἢ τοῦλάχιστον σώζουσι τὴν αὐτονομίαν, εἶχον πρὸ καιροῦ ἐκλείψει ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλλὰς λοιπὸν ἦτο ἄριστος νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν πρώτην ξένην δύναμιν, ἣτις ἤθελε προσβάλει αὐτὴν καὶ εὐτύχημα μέγα ὑπῆρξεν ὅτι ἀντὶ δυνάμεως βραβάρου ἐπῆλθεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ πολιτισμένη αὐστριακὴ ἡγεμονία, ἣτις ἔλαβε παρὰ τοῦ Βίσαρκ τὸ μέγα τῆς ἐκγερμανίσεως τῆς Ἀνατολῆς ἔργον. Οἱ στέργοντες λοιπὸν τὴν αὐστριακὴν ἡγεμονίαν ἀπέφευγον ἐν γνώσει ἀγῶνας ματαίους καὶ δρώσεις τῆς χώρας ἀτελεσφορήτους καὶ ἔσωζον οὕτω τὰ ὑλικά τοῦλάχιστον αὐτῆς συμφέροντα, ἐν ᾧ οἱ ἐπιδιώκοντες εἰσέτι τὴν αὐτονομίαν, εἰ καὶ ὑπὸ εὐγενῶν αἰσθημάτων κινούμενοι, ἀνήλισκον ἐπὶ ματαίῳ τοὺς τελευταίους τοῦ ἔθνους πόρους. »

Ἀνάποδος.

ἐκεῖνο ψήφισμα, δι' οὗ ὁ λαὸς τῶν Συρακουσῶν ἀπεφάσισε, ἵνα ἐν καιρῷ πολέμου κατὰ τῶν ξένων ζητεῖται στρατηγὸς ἐκ Κορίνθου. Μετὰ τινὰς ἑκατοντάδας βημάτων, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἡ σύντροφός μου ἐτήρησε σιγὴν, ἀποφυγοῦσα ἐπιμόνως ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἀφορώσας αὐτὴν περιέργους ἐρωτήσεις μου, ἀφικόμεθα εἰς τὸν τόπον, ἐφ' οὗ εὐρίσκειτο ἡ πυρὰ ἢ μέλλουσα νὰ καύσῃ τὸ σῶμα τοῦ περιφανοῦς Κορινθίου. Ἐκεῖ ἐν μέσῳ γενικῆς σιγῆς, ἀναβιβασθέντος ἐπὶ τῆς πυρᾶς τοῦ νεκρικοῦ κραδᾶτου, εἰς τῶν κηρύκων, ὁ τὴν ἰσχυροτέραν ἔχων φωνὴν, ἀπήγγειλε τὸ πρὸς τὸν λαὸν ψήφισμα· « Ὁ λαὸς τῶν Συρακουσῶν διάταξεν ἵνα Τιμολέων ὁ Κορίνθιος, ὁ τοῦ Τιμοδέμου, ταφῆ διὰ δημοσίας δαπάνης, αὐτὴ δὲ ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν διακοσίων μνῶν, καὶ πρὸς τιμὴν τῆς μνήμης του, ἐορτάζεται ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου του κατ' ἔτος, διὰ μουσικῶν, γυμνικῶν καὶ ἵππικῶν ἀγῶνων, διότι ἀπὸ ἐξωλόθρευσε τοὺς τυράννους, ἐνίκησε τοὺς βαρβάρους, καὶ ἐπλήθυνε πάλιν τὰς πόλεις, ἃς ὁ πόλεμος εἶχε καταστρέψει, ἔδωκε νόμους εἰς τοὺς Σικελούς. »

— Βίσαι περίεργος; με ἠρώτησεν αἴφνης ἡ χαρίεσσα σύντροφός μου διακόπτουσα ἀποτόμως τὴν σιωπὴν. — Ἰκανῶς, ἀπεκρίθην. — Ἀκουσον λοιπὸν, μοὶ προσέθηκεν. Βίδες καὶ παρρηκολούθησας τὴν κηδείαν τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς κόνως τοῦ ὁποίου χύνει δάκρυα ὁ λαὸς οὗτος καὶ ἐπιθυμεῖς

ΦΡΟΥ—ΦΡΟΥ

Αὐτὴ ἡ προστασία, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐφημερίς ἐπιδαφιλεῖ εἰς τὸ κάτωθι τῆς Δημαρχίας Γυνοπωλείον ἢ Ζυθοπωλείον, μᾶς φαίνεται ὀλίγον ἀνεξήγητος. Φέρουσιν ἀνὰ στόμα τὸν πολιτισμόν, τὴν ἐλευθερίαν, τὸ εὖ ἡγμένον τῶν κοινοῶν, τὰ χρηστά ἤθη ἵνα δικαιολογήσωσι τὴν ἀνηθικότητα, τὸν τόπον τῶν συγκρούσεων, τὴν νοθείαν τοῦ ζύθου, καὶ τὸ μονοπώλιον τοῦ Ἐμπορίου. Τί θὰ πῆ Ζυθοπωλείον με γυναῖκας αἵτινες δὲν ὑπηρετοῦσιν, ἀλλὰ παρέχουσι τὰς ἐλαφρὰς λεγομένας ἡδονάς; Τότε διατὶ δὲν ἀναπετάννυνται αἱ πύλαι καὶ τῶν ἄλλων Καταστημάτων, τῶν παρεχόντων τὰς βαρεῖας λεγομένας ἡδονάς; Ὁ μᾶς ἀπαντήσετε ὅτι εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Δημαρχίαν Κατάστημα βασιλεῖται ὄρος βαρῦς, τὸ ὡς ἐκεῖ καὶ μὴ παρέκει. Ἀλλὰ διὰ νὰ ταρηθῇ αὐτὸς ὁ ὄρος, πρέπει νὰ φρουρῇ τὸ κατάστημα αὐτὸ ὀλόκληρος λόγος στρατοῦ, ὅστις νὰ φυλάττῃ ἢ νὰ τιμωρῇ τὰς παραβιάσεις τῶν ὀρίων. Καὶ ὅταν ὁ νόμος καταδιώκῃ ἢ μόλις ἀνέχεται ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύσῳ, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ αἵσχους, ὑπὸ τὴν σφραγίδα τῆς ἀτιμίας, ἐκείνους τοὺς οἴκους οἵτινες ἐπὶ τέλους ἐκπληροῦσι πραγματικὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας, πῶς ἐπιτρέπει νὰ προστατεύῃ τοιαῦτα, ὡς τὸ ὑπὸ τὴν Δημαρχίαν, Καταστήματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἥμισυ εἶναι τοιοῦτοι οἴκοι, νὰ τὰ θέτῃ δὲ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τὰ Καταστήματα τιμῆς, τὰ καθαρῶς Ἐμπορικὰ, καὶ ἐπὶ πλεον, ἐνίοτε νὰ κλείῃ αὐτὰ πρὸ τοῦ Μεσονυκτίου, καὶ ν' ἀφίνη ἐκεῖνο ὀρθάνοικτον μετὰ τὸ μεσονύκτιον; Ἐλευθερία συναγωνισμοῦ! Ἀλλὰ ποῦ νὰ συναγωνισθῇ Ζυθοπωλείον ὅπερ προσφέρει μόνον ζῆθον, ἄδολον, καθαρὸν, με Ζυθοπωλείον τὸ ὁποῖον προσφέρει με τὸν ῥυπαρόν του ζῆθον καὶ γυναῖκας; Ἀπηγόρευσε, λέγει, τὸ φρουραρχεῖον νὰ φοιτῶσιν ἐκεῖ στρατιωτικοί, καὶ ἡ Ἐφημερίς διαμαρτύρεται, διὰ νὰ μὴ λείψουν ἴσως μουστερῆδες τοῦ Καταστήματος. Θέλει

ἴσως νὰ μάθης ἀκόμη τί θὰ ἀπογίνη ἡ κόνις αὕτη· Ἡ κόνις αὕτη θὰ τεθῇ ἐντὸς τάφου ἐγερθσομένου ἐπὶ τῆς πλατείας, ἐφ' ἧς ἄλλοτε, ὡς σοὶ εἶπον, ὑψοῦντο οἱ οἴκοι τῶν τυράννων, πέριξ δ' αὐτοῦ κατόπιν θὰ ἐγερθῶσι στοαὶ καὶ γυμνάσιον καὶ παλαίστρα, ἅτινα μετὰ τοῦ τάφου θὰ ἀποτελῶσι μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον φέρον τὸ ὄνομα Τιμολέοντιον. Ἰδοὺ περὶ τοῦ σώματος! ἀλλὰ τί εἶναι τὸ σῶμα ἐνώπιον τῆς ψυχῆς; Βίσαι περίεργος, μοὶ εἶπες πρὸ ὀλίγου, τί λοιπὸν θὰ ἔλεγες, εἰάν σοι προέτεινον νὰ ἀκολουθήσωμεν εἰς τὸν Ἄδην τὴν ψυχὴν τοῦ Τιμολέοντος;— Ὡ! βεβαίως, ἀνέκραξα, νομίζων ὅτι ἡστίζετο, εἰάν παράδεισος ἡ Ἄδης, μέλλουσα ζῶν, ψυχὴ καὶ πάντα ταῦτα, τὰ ἀποκυήματα νοσοῦσῶν κεφαλῶν, εἶχον ὑπόστασιν, δὲν θὰ εὕρισκον δυσάρεστον ταξειδίον τι εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Πλούτωνος μετὰ τοσοῦτον μάλιστα εὐχαρίστου συνταξειδιδίου.

Δὲν εἶχον ἐτι καλῶς προφέρει τὰς λέξεις ταύτας, ὅτε ἡ παράδοξος αὕτη γυνὴ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ὁποίας ἤρξατο ἐπιχειρομένη εἰρωνικὴ τις ἔκφρασις, ἀρπάσασά με ὀρμητικῶς ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ὃν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης μόλις τὴν ἠσθανόμην ψάουσαν, με ἔσυρε μετὰ καταπληκτικῆς δυνάμεως καὶ ταχύτητος πρὸς κατωφέρειάντινα πρὶν ἢ προφθάσω νὰ τὴν ἐρωτήσω ποῦ διὰ τοιοῦτου τρόπου με ὠδήγει.